

La saviesa de Teresa

Dc, 11/09/2013 per Lluís Serra

[Gerasa](#)

Les autobiografies són documents d'interès excepcional per conèixer algú. Els diaris personals escrits per Katherine Mansfield i per Etty Illesun, per citar un parell d'exemples, permeten endinsar-se en el seu món interior veritablement apassionant. Teresa de Jesús, en el seu Llibre de la Vida, proporciona claus per interpretar el seu procés humà i espiritual, que va aconseguir una cuotes excepcionals en el camp de la mística.

En un passatge del seu llibre, afirma sobre una actitud o un comportament que «mai no s'ha de deixar» (13,15). De què es tracta? Què pot ser tan important perquè no se'n pugui mai prescindir, en cap circumstància? La resposta és nítida i té a veure amb el camí de la pregària. Es refereix al «coneixement propi». El considera com «el pa amb el qual totes les viandes han de menjar, per delicades que siguin». El fet d'accedir a aquest coneixement propi no és tasca fàcil. Hi ha molts camins falsos que prometen arribar a fites magnífiques, però que poden despistar els més desperts. El narcisisme que preveu només el propi melic i es constitueix a ell mateix el centre de l'univers no té res a veure amb el coneixement propi. Entrar dins d'un mateix implica saber sortir-ne. En cas contrari, podem quedar presoners de les pròpies tendències, atrapats en el mirall de la pròpia contemplació. El coneixement propi posseeix unes exigències elevades: amor a la veritat, encara que destrueixi la imatge idealitzada d'un mateix; evitació de l'engany, que causa tants estralls; humilitat d'acceptar la realitat com a punt de partida; discerniment per distingir els desitjos d'omnipotència infantil amb la voluntat de millora personal; autoestima que s'obre amb agraïment als dons rebuts sense necessitat d'establir comparacions amb els altres; absència de complexos, que distorsionen la veritat d'un mateix i dificulten les relacions socials...

Aquest camí del coneixement propi, en un moment o en un altre, es recorre amb l'ajuda d'un mestre o d'una mestra. Molta gent cerca algú que la pugui introduir en aquesta via. No sempre és fàcil trobar la persona adient, perquè li manca experiència, perquè no ha recorregut per ell mateix les sendes del treball personal, perquè lliga les persones dirigides en lloc d'impulsar-les cap a horitzons d'amor i de llibertat...

Hi ha dos riscos: reduir la vida a coneixement propi sense abocar a la transformació personal en clau amorosa i menystenir el coneixement propi com a obstacle per a una vida més plena. Teresa de Jesús, la santa mística, evita els dos riscos. Sap el que vol, tal com recorda en un altre dels seus llibres: «Tinc per la més gran mercè del Senyor un dia de propi i humil coneixement, encara que costi moltes afliccions i treballs, que molts de pregària.» Realisme i mística, sense fractures.